

یکی از انواع مواد مخدر شایع شده در ۱۰ سال اخیر، که متأسفانه مصرف آن در بین فشر جوان و خصوصاً دانشجویان رواج زیادی یافته کمیکال است. ارزان بودن و طریقه مصرف آسان آن باعث شده تا بیشتر به وسیله این قشراز افراد جامعه مورد استقبال قرار بگیرد. این ماده از نوع مخدر "ماری جوانا" است اما در فرایندی پیچیده ضمن ترکیب با مواد شمیایی، تبدیل به اسپری می‌شود؛ اسپری نیز روی مواد توهیزآ پاشیده شده و قدرت تخریبی آن بیش از ۱۰۰ برابر می‌شود.

باورهای غلط در مورد کمیکال

بسیاری از نوجوانان و جوانانی که این ماده را مصرف می‌کنند بر این باور هستند که کمیکال اعتماد آور نیست و مصرف آن خطری ندارد اما آمار بالای کسانی که با عوارض مصرف کمیکال مواجه شده‌اند و به مراکز درمان اعتماد مراجعه می‌نمایند خلاف این باور را ثابت می‌کنند.

متأسفانه مصرف کمیکال در بین جوانان و نوجوانان بین ۱۸ تا ۲۵ سال شیوع بیشتری دارد و این افراد به دلایل و بهانه‌های مختلف مانند کنجکاوی، تأثیرات معنوی و داشتن خلق بهتر اقدام به مصرف آن می‌کنند.

ماده‌ای به نام سالویا (سالوینورین A) در ترکیبات کمیکال وجود دارد که از جمله قوی‌ترین داروهای روانگردان است. اثرات آن شامل توهیزایی بسیار شدید، سرگیجه و اختلالات بینایی است، اثرات توهیزایی بصری سالویا بسیار شدید و مشابه اثراتی است که مخدر LSD روی افراد می‌گذارد. برخی مصرف کنندگان گزارش داده‌اند که پس از استفاده آن، تجارب عرفانی و معنوی پیدا کرده‌اند.

کمیکال معمولاً به صورت اسپری یا سیگار توسط جوانان و دیگر افراد مصرف می‌شود. بسیاری با خیال اینکه مصرف کمیکال عوارضی ندارد به راحتی این ماده روانگردان را مصرف می‌کنند در صورتی که این تصور کاملاً غلط است. این افراد معمولاً در جشن‌ها و مهمانی‌ها و دورهمی‌ها اقدام به مصرف این ماده می‌کنند و بر اثر مصرف آن حالاتی مانند سرخوشی و احساس توانمندی را تجربه می‌کنند.

حتی یک بار مصرف کمیکال می‌تواند باعث اعتماد مصرف کننده شود بهویژه که خواب بعد از استعمال آن برای مصرف کننده بسیار لذت‌بخش است و بعد از بیداری نیز هم میل به مصرف دارد و مجبور به مصرف دوباره است زیرا ممکن است با افت فشارخون یا تشنج رو به رو شود.

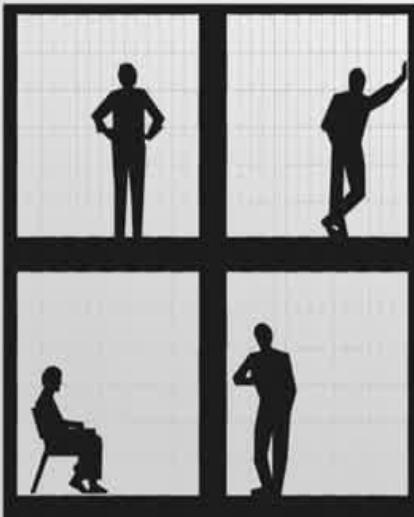
همچنین مصرف این ماده موجب افزایش فشارخون می‌شود و مصرف کننده حالتی شبیه به سکته مغزی را تجربه می‌کند، این حالت حدود ۱۰ الی ۱۵ دقیقه طول می‌کشد حالتی شبیه به کما و کاهش سطح هوشیاری. بعد از بهوش آمدن نیز مصرف کننده به تهیه و مصرف آن فکر می‌کند.

صرف مواد اعتمادآور در هر صورت خطرناک است ولی نوع صنعتی مثل کمیکال می‌تواند بر جسم انسان فشار فراوانی وارد کند، متخصصان تاکید دارند بهترین راه در امان ماندن از این عوارض پیشگیری و مصرف نکردن است.

کمیکال چگونه مصرف می‌شود؟

کمیکال به شکل دانه‌های قهوه‌ای ریز هستند که معمولاً با دیگر مواد اعتمادآور مثل ماری‌جوانا مصرف می‌شود. کمیکال هم به صورت اسپری و هم به صورت سیگار و بیشتر در میهمانی و دورهمی‌های جوانان و نوجوانان استعمال می‌شود؛ این ماده بسیار اعتمادآور است به گونه‌ای حتی یک بار مصرف هم می‌تواند فرد را واپس‌کند. کانابینوئیدهای خانواده‌ی (AM) ماری‌جوانا صنعتی آگونوستیک برای گیرنده‌های کانابینوئید مغز انسان هستند که در واقع با اتصال به گیرنده‌هایی که در مغز، ریه، کلیه و کبد قرار دارد بر بدن مصرف کننده اثر می‌گذارند، عملکرد طبیعی مغز را تغیر می‌دهند و تاثیر روانی و جسمی متعددی در بدن فرد دارند یکی از مهم‌ترین تاثیرات آنها اختلال یا از بین رفتن حافظه کوتاه مدت است.

صرف مواد اعتمادآور در هر صورت خطرناک است ولی نوع صنعتی مثل کمیکال می‌تواند به جسم انسان فشار فراوانی وارد کند.

ترک اعتیاد به کمیکال

با اینکه به وضوح مشخص است که فرد به مصرف این ماده اعتیاد دارد ولی عموماً خود فرد تمایل چندانی به ترک مصرف نشان نمی‌دهد شاید یکی از دلایل این مسئله باور غلط عوم جوانان درباره کمیکال باشد که اعتیاد‌آور نیست یا ترک آن درد و خماری و ... ندارد، در حالی که این عوارض باشد بیشتری بروز میداند. یکی از مسائلی که برای ترک اعتیاد به کمیکال باید در نظر گرفت این است که ترک این ماده به تنهایی کاری دشوار و طاقت‌فرساست. زیرا تنهایی و ارزوا و نداشتن اطلاعات کافی و سوشه مصرف را شدیدتر می‌کند و فرد بعد از مدت کوتاهی دوباره به مصرف این ماده روی می‌آورد. سختی ترک به خاطر این است که این مقدار از مصرف تی. اج. سی تخریب‌های بسیار شدیدی را برای افراد ایجاد کرده و در واقع روی شرایط جسمی و روانی آنها به طور هم‌زمان تاثیر گذاشته است. افراد هنگام ترک کمیکال، توهمندی‌های شدید و تشنج و گریه‌های مکرر و افسردگی دارند به خاطر اینکه وسوسه‌های شدیدی هم‌زمان با این علامتها دارند. یعنی در دو دلیل و دوراهی قرار می‌گیرند که از یک سو به خاطر عوارض کمیکال می‌خواهند آن را ترک کنند و از سوی دیگر وسوسه و اجبار به مصرف در ذهن‌شان شکل می‌گیرد. بهتر است فرد برای ترک کمیکال به یک مرکز ترک اعتیاد مراجعه کند و زیر نظر متخصص درمان اعتیاد باشد.

پیشگیری

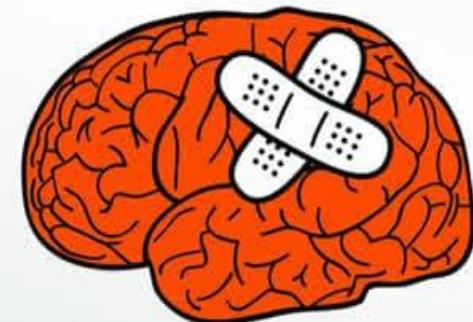
متاسفانه مصرف کانابیس‌نیزه‌های مصنوعی با وجود مضرات و اثرات توهمند، به ویژه بین نوجوانان و جوانان رواج یافته است و متاسفانه با قیمت پایین در دسترس هستند. اگرچه مصرف آن در حال افزایش است، اما بیشتر مصرف‌کنندگان با عوارض جانبی آن آشنا نیارند. بنابراین پیشنهاد می‌گردد:

- اثرات جسمی و روانی این مواد به استاید، کارکنان مراقبت‌های بهداشتی، خانواده‌ها و عموم مردم، از جمله دانشجویان معرفی شود
- دولت و حاکمیت و خصوصاً مستولان آموزش عالی کشور باید نیازهای متناسب با شرایط سنتی و فرهنگی اجتماعی دانشجویان و جوانان را شناسایی و درجهت برآورده شدن آنها برنامه ریزی نمایند تا نشاط اجتماعی آنان در چهار جوب شرایط موجود، افزایش بینند
- لازم است مهارت‌های موردنیاز برای برقراری روابط اجتماعی سالم و مناسب از قبل: مهارت ایجاد وجود و امتناع مؤثر، مهارت "نه گفتن"، قابلیت داشتن و به ویژه روش‌های افزایش اعتماد به نفس به هر شکلی که هست به دانشجویان به شکل تنویری و عملی آموزش داده شود تا در جوانی کمتر دچار افکاری شوند که بخواهند خطر مصرف مواد را امتحان کنند.

منابع

- بهارلو، غفار، مسبب شناسی اعتیاد‌شناختی، ارجمند، تهران ۱۴۰۲
- طارمیان، فرهاد، حقایق درباره زندگی سالم و به دور از مواد خطر، مشاوره و سلامت وزارت علوم ۱۴۰۱
- تورسکی، ابراهام، طرز فکر اعتیاد‌آور، ترجمه بوریا سرامی و نداناعماره، انتشارات ارجمند، تهران ۱۴۰۱
- مک مولین، رایان و گلاری، تریشا، ۲۷۶ فکر غلط و یک عمر اعتیاد، ترجمه مهدی‌داد فیروز بخت، نشر رسا
- جیسون، لتوارد، ای، رویکرد خانه آکسفورد به سوهمصرف مواد ترجمه مقصومه انسانی‌لیستاد مبارزه با مواد مخدوش

کمیکال چیست؟

تئیه و تنظیم: دکتر علی اکبر مoidi
عضو هیات علمی دانشگاه فنی و حرفه ای

مرکز مشاوره و سک زندگی دانشگاه گیلان - ۱۴۰۳

سازمان غذه و دارویی
دانشگاه‌ها، کالج‌ها و مراکز
دانشجویی اسلامی ایران

دانشگاه گیلان
معاونت انتسابی
مرکز مشاوره و سک زندگی

شورای هماهنگی مبارزه با
مواد مخدوش اسلامی ایران

